

Mis on Ava Ja?

... **mõtteks** on ühises osaduses õppida ja jagada. See materjal kutsub kooliealisi lapsi meiega koos avastusretkele uurima Jumala sõna ning vastama kuuldule, kasvama osaduses Jeesusega.

... **eesmärgiks** on pakkuda lastele võimalust kuulda, vastu võtta ja reageerida sellele, mida Jumalal on neile läbi oma sõna ja oma Vaimu juhtimise anda.

Tee oma valik!

Kõigepealt loe läbi kõik pakutavad tegevused, mõttes ära märkides need, mida pead kohaseks oma grupele.

Tasakaalustatud tunniprogrammi koostamiseks tuleks valida igast menüü alajaotusest vähemalt üks tegevus. Ära jäta teatud tegevusi välja vaid seetõttu, et pole taolist kunagi enne proovinud! Kui miski tundub sinu grupele sobivat - ole julge proovima!

Hea on koostada programm varuga – liites elemente, mida ajapuuduse või – ülejäägi korral saab lisada või ära jätta.

Mälusalm on lastele õppimiseks ja meeldejätmiseks.

Ei saa väita, et oleks olemas mingit keskmist või tavalist lasterühma! Just seetõttu pakub AvaJa valikmaterjale. Kas sinu rühm käib koos pühapäeviti või nädala keskel; on see suur või väike; on teil tegutsemiseks aega 30 minutit või enam kui tund; kitsastes või lahedates tingimustes ning kas selle rühma lapsed tunnevad Piiblit või ei tunne – igal juhul leiad siit oma rühmale sobivaid tegevusi. Võttes arvesse oma rühma laste eripära ning hetkeolukorda, saad nende materjalide põhjal kokku panna oma rühmale sobiva tunni.

MENÜÜ Ava Vali Jaga

Piiblialus on mõeldud õpetajale. See on abiks piibliteksti lahti mõtestamisel ning selle üle mõtisklemisel palves, enne kui hakkad tundi koostama.

A Tee algus on oluline „silda ehitav“ programmi element, mis avab tunni teema, tutvustades sellega haakuvaid mõtteid ning aidates suunata laste huvi piiblisõnumi kuulamisele. Tulusam on läbida see kiirustamata.

P Piibliuurimine on erinevate lähenemisviisidega (jutustused, draamad, mõistatused, näitmaterjalid jpm) abiks laste avastamisprotsessis, aidates neil leida Jumala sõnumit Piiblist.

J Tee jätkamine aitab lapsel meisterdamise, rollimängude, laulude ja mõtiskelu vahendusel leida oma vastus Jumalale ning aitab rakendada kuuldu sõnumit lapse tavaelus.

Nr 7

ELUANDEV VAIM

1. Kasvamine koos teistega

2. Ainult tõde

3. Hinga sügavalt sisse!

1. tund

Kasvamine koos teistega

Jh 7:32-52

Kuna kasvasin Zimbabwe, teadsin vee väärtust lapsest saadik. Maist novembrini võis näha kuivi, liivaseid jõesänge, kuivanud ja pruunistunud taimestikku ning tulekahjusid, mis hävitasid põõsastikku. Peale vihmasedu ärkas kõik taas ellu—rohi hakkas kasvama, loomad sünnitasid poegi, jõed said vett täis ja inimeste argielu muutus palju lihtsamaks.

Elav vesi!

Vesi värskendab, puhastab, ja parandab. Jumalat, kes meie eludes töötab, on Piiblis tihti võrreldud veega. Jumal värskendab vaimu, puhastab patust, parandab meie valud ja haigused. Jeesus ise rääkis Nikodeemusele, et me peame sündima mitte ainult veest vaid ka vaimust (Jh 3:5). Samaaria naisele rääkis Jeesus kaevust, mis annab elavat vett (Jh 4:14). Jeesus parandas imeliselt ühe mehe Betsata tiigi veega (Jh 5:8).

Veevalamise tseremoonia oli üks Lehtmajade püha talitust. Juudid tänasid Jumalat möödunud aasta vihmade eest ja palusid head vihma ka tuleval aastal. See oli väga erilise tähtsusega sündmus nii kuival ja janusel maal nagu seda on Palestiina. Lehtmajade pühal seostas Jeesus tavalist vett Püha Vaimuga: „kes usub minusse, selle ihust voolavad elava vee jõed” (Jh 7:38-39). Inimesed, kes tol päeval Jeesust kuulasid olid hämmingus, sest nad ei mõistnud Jeesust. Meie, kes oleme Püha Vaimu kogenud, peame olema aga väga tänulikud selle värskenduse, puhastuse, ja tervistamise eest, mida „eluandev vesi” annab.

Salm 39 selgitab, et Püha Vaim antakse vaid usklikele—„kõigile, kes temasse uskusid”—kuid Jeesuse kutse ulatub siiski iga januseni. Palugem Jumalat, et oskaksime märgata neid inimesi enda ümber, kes on vaimulikus janus. Samuti palugem, et oskaksime neile näidata eluvee allikat.

Lahkheli allikas

Jeesus õpetab, et nii nagu vesi on vajalik meie füüsiliseks eluks, on Püha Vaim vajalik meie vaimulikuks eluks. Selline sõnum tekitab aga lahkarmumusi. Mõned usuvad („Tema on Messias”), mõned usuvad vaid poolikult („Tema peab olema üks prohvetitest”). Mõned aga ei suuda uskuda oma väära eelarvamuse tõttu („Kas Messias võib tulla Galileast?”). Inimesed saavad Jeesuse pärast üksteise vaenlaseks (Jh 7:40-43). Mis siis sellest kõigest sai? Kas uskujatest said jüngrid? Kas poolikult uskujad õppisid Jeesust põhjalikult tundma? Kas mõni, kellel olid väärad eelarvamused, otsustas oma arvamust Jeesusest muuta? Kas omavaheline riidlemine takistas inimesi käitumast nii nagu Jeesus oli õpetanud? Millisesse gruppi oleksime meie kuulunud, kui oleksime seal olnud?

Huvitav on, et selle peatüki jutustuses püüdsid inimesed kolm korda Jeesust kinni võtta (s. 30, 32, 44). Arreteerimise käsk oli välja antud, aga keegi ei suutnud midagi Jumala tahte vastast teha. Jumal kontrollis sündmuste käiku. Peaksime seda meeles pidama oma elu kitsaskohtades. Meile ei saa midagi halba juhtuda ilma Jumala teadmata. Ja kui midagi toimub Jumala ajakava kohaselt, siis on tal ka eesmärk selles toimimiseks, just nagu Jeesuse arreteerimisega.

Esther Bailey

Eesmärk: Mõista, et Jeesus kutsub igaüht uskuma temasse ning uuendama oma elu Püha Vaimu läbi.

Mälusalm: Ja ma palun Isa ja ta annab teile teise Lohutaja, et tema oleks teiega igavesti: Tõe Vaimu. *Jh 14:16*

Palve: Palu Jumala Püha Vaimu olla eluandvaks veeks, mis voolab sügavalt sinu seest. Palu, et sina võiksid olla kanaliks, et see eluandev vesi voolaks ka teistele.

A1 Varjupaigad

Eesmärk: mõista Lehtmajadepüha mõtet

Tegevus: varjualuste või telkide ehitamine

Abivahendid: ajalehed, kepikesed, pakkepael, linad või teised sobivad materjalid

- Juudid ehitavad igal aastal telke ja elavad nendes mõned päevad, et meenutada aega, mil nad kõrbes olles elasid telkides.
- Jaga lapsed väikesteks gruppideks ja ehitage varjualune või telk.
- Kui telgid on valmis, siis minge sisse istuma, et ette kujutada kuidas oli kord Iisraelis elu.
- Räägi Lehtmajadepühadest - See on juutide üks tähtsamaid pühai ja kestab 8 päeva, mida peetakse sügisel. See on iga-aastane mälestuspüha meenutamaks aega, mil nad põgenesid Egiptusest ja elasid kõrbes telkides. Samal ajal peeti ka Lõikustänupüha, sest saak oli just kokku kogutud. Igale festivali päeval tehti vee valamise rituaal. Vesi valati välja Jumala ette tänuks eelmise aasta vihma eest ja ka palveks uue aasta vihma pärast.

LINK: Veel oli festivalil tähtis osa, Jeesus lubas oma jüngritele teistsugust „vett” — Püha Vaimu.

A2 Ühine usaldus

Eesmärk: mõista, et üheskoos tööd tehes on lõbusam

Tegevus: grupi mäng

- Jaga lapsed kolmestesse gruppidesse. Nüüd palu neil täita järgmised tingimused:
 - a) Kolm jalga ja üks käsi peavad maad puudutama
 - b) Kolm selga ja kaks pead peavad maad puudutama
 - c) Üks jalga ja kaks põlve peavad maad puudutama
- Kui aega üle jääb, mõtle veel erinevaid positsioone lisaks

LINK: Selles mängus pidid lapsed üksteist usaldama. Jeesus kutsus meid end usaldama.

A3 Kes sa oled?

Eesmärk: Esitada Jeesuse kohta küsimusi

Tegevus: arutelu

Abivahendid: suur paber ja pliiatsid

- Küsi lastelt, mis küsimusi nad uue õpilase käest küsiksid. Kirjuta need üles.
- Templis jäi suur rahvahulk Jeesust kuulama. Kas rahvas oleks küsinud Jeesuselt mõne küsimuse, mis sa üles kirjutasid?

LINK: Inimesed oli väga huvitatud kust Jeesus tuli, kuhu ta läks ja mis tal oli enda kohta öelda.

A4 Joo üks jook

Eesmärk: mõelda sellele, et ma vajame elamiseks vett

Tegevus: ringmäng

Abivahendid: üks jook igale lapsele

- Istuge ringis. Lapsed ütlevad kordamööda „Mul on suur janu. Ma arvan, et ma joon ühe klaasi ...”
- Lause lõppu paneb iga laps joogi nime, näit. apelsini mahl, piim, kakao, jne.
- Jookide nimesid ei tohi korrata. Laps, kes kordab joogi nime või ei suuda uut välja mõelda, langeb mängust välja. Viimasena ringi jäänud laps on võitja.
- Küsi lastelt, mida need joogid kõik sisaldavad (vett). Arutage vee vajalikkust eluks.
- Kui soovid võid anda lastele erinevaid mahlu proovida.

LINK: Täna tund räägib, et Jeesus lubas kõikidele, kes temasse usuvad „elavat vett”.

A5 Imeline vesi

Eesmärk: mõelda vee erinevatele kasutamisevõimalustele

Tegevus: mõttetegevus, kollaaž

Abivahendid: väljalõiked ajakirjadest, paber, pliiatsid, käärid, liim, pakkimispaaber

- Kogu kokku pildid jookidest või ükskõik millest, mis sisaldab vett.
- Vaadake lastega koos pilte ja mõelge veele nii palju kasutus võimalusi kui oskate.
- Kui aega on tehke vee piltidest kollaaž. Piltidevahelisele osale kirjutage kõik ülejäänud vee kasutamise võimalused, millest sul pilte pole ja ometi nimetati.
- Pane kollaažile nimeks „Imeline vesi”.

LINK: Täna tunnis kuuleme kuidas Jeesus lubas neile, kes temasse usuvad, elavat vett.

P1 Olgu teil usku

Tegevus: vastastikku jutustatud piibililugu

- Istuge nii, et kõik sind näeksid. Seleta lastele, et kui sina ütled: „Olgu sul usku”, siis nemad peavad vastama: „Võtan vastu.” Vastamise ajal peavad nad käed vastu võtmise märgiks välja sirutama. Just nagu kingitust vastu võttes.
- Selgita lastele, et peale oma jutustuse lõppu küsid nende käest: „Mida me Jeesuse käest vastu võtame?”

Jeesus soovis, et kõikidel oleks usku ja kõik suudaksid temalt midagi usus vastu võtta. Aga see ei olnud lihtne. Kõikjal, kuhu ta läks olid suured rahvahulgad teda ootamas. Nad hüüdsid tema nime ja palusid tema abi. Rahva hulgas olid ka religioossed juhid ja tähtsad mehed, kes pahandusid Jeesusest. Nad tahtsid, et rahvas lihtsalt täidaks käsuseadust, ega usuks Jeesusesse ning võtaks temalt midagi vastu!

Ühel päeval seletas Jeesus, et varsti tuleb aeg, mil ta jätab inimkonna maha. Keegi ei saanud tema jutu tähendusest täpselt aru. Jeesus soovis, et neil oleks usku ja nad võtaksid vastu Püha Vaimu kui oma abimehe.

Järgmisel päeval kuulutas Jeesus jälle sama sõnumit, et inimestel oleks usku ja et nad suudaksid temalt midagi usus vastu võtta. Sel korral püüdis ta oma kuulutust veidi lihtsustada. Ta võttis kaevust kahe peoga vett nagu juues tehakse. Jeesus seletas, et ta võtab ära inimeste janu. See tähendab, et Püha Vaim leevendab nende janu. Juhend oli lihtne – inimesed pidid ainult uskuma ja usus Püha Vaimu vastu võtma. „Olgu teil usku!” ütles Jeesus. „Olgu teil usku ja võtke vastu eluandvat vett.” Jeesus lubas kõigile, et kui nad Püha Vaimu usus vastu võtavad, jääb see alati nendega. Isegi kui Jeesus nende juurest ära läheb, jääb Püha Vaim neid õpetama. Kahjuks paljud ei mõistnud sel hetkel tema sõnumit. Nad mõistsid seda alles peale Jeesuse risti löömist, üles tõusmist ja taevasse minekut. Alles peale seda tuli Püha Vaim nendesse, kes uskusid. Ja tuleb ka tänapäeval kõigile, kes usuvad ja teda vastu võtavad!

- Lõpuks küsi grupilt, mida võivad Jeesusesse uskujad vastu võtta. Arutage, mis juhtub kui kristlased saavad Püha Vaimu.

P2 Räpi stiilis lugu veest

Tegevus: räppimine

Abivahendid: Piiblid

- Pane lapsed istuma nii, et nad saaksid räppimise rütmis kaasa plaksutada ja õõtsuda.
- Lõpetuseks lugege Jh 7:32-52.

Jeesus tõusis püsti ja kuulutas valjult:

Tulge mu juurde, kui teil on janu

Tulge mu juurde, ma annan teil vett.

Tõeliselt janus kas olete olnud?

Liialdamata—siis vajate **te**

lühidalt öeldult **H₂O-d**

Vett võite **võtta** kui tahes **palju!**

Vaimselt kui olete kuivanud **kõrbeks,**

Ja **jõudu** ei ole, jooge **eluandvat vett**

Lohutajaks saadan teile **Püha Vaimu.**

Jeesus ju kuulutas ja ütles nii:

Tulge mu juurde, kui ...

Jeesus lubas **kõigile**, kel on **tõelist usku**

Temasse ja **kutsumusse**, mis tal on,

Peale tema **austamist** ja **surnust** ülestõusmist

Kõik saavad **Vaimu** tunda **lõpmata,**

Jeesus tõusis **surnust** võimsa **võitjana.**

Niisiis teatas **Jeesus** selle **uudise:**

Tulge mu juurde, kui ...

Kui sa elad **lahus** oma **Jumalast**

Kutse võta **vastu** täna **Jeesuselt,**

Süda ava **usus** Püha **Vaimule**

Nõnda saadki sina täie **päästmise.**

Usu kindlalt **Jeesust,** tema **sõnumit:**

Tulge mu juurde, kui ...

Ekstra idee: Räägike kuidas Püha Vaim meid aitab. Istutage mõned seemned ja kastke neid regulaarselt. Külitage kohalikku iluaeda, mille kaudu õpite hindama vett kui Jumala kingitust. Leia Piiblist mõnede inimeste küsimused Jeesuse kohta. Kas teie oskate neid vastata?

J1 Tule Püha Vaim!

Eesmärk: mälusalm pähe õppida

Tegevus: käsitöö

Abivahendid: koopiaid lk 6, värvipliatsid, käärid, liim

- Tee igale lapsele koopia lk 6 paksemale paberile.
- Värvige tuvi. Lõigake see välja ja valmistage lehel antud juhise järgi.
- Lapsed võiksid enda valmistatud tuvid koju kaasa võtta ja riputada nähtavale kohale.

J2 Vastastikku loetud palved

Eesmärk: tänada vee eest

Tegevus: vastastikku loetav palve

Kallis Taevane Isa, täname et meil on iga päev midagi juua.

Koos: *Täname sind vee eest, mis meid elus hoiab.*

Ja saada meile oma Püha Vaim.

Täname, et me saame oma riideid ja ihusid pesta.

Koos: *Täname sind vee eest, mis meid elus hoiab.*

Ja saada meile oma Püha Vaim.

Täname, et me võime pesta ja keeta toitu.

Koos: *Täname sind vee eest, mis meid elus hoiab.*

Ja saada meile oma Püha Vaim.

Täname, et me võime vees ujuda ja mängida.

Koos: *Täname sind vee eest, mis meid elus hoiab.*

Ja saada meile oma Püha Vaim.

Tänu sulle, et Jeesus kutsus meid enda juurde, kui me janus oleme.

Koos: *Täname sind vee eest, mis meid elus hoiab.*

Ja saada meile oma Püha Vaim.

Tänu sulle, et Jeesus lubas Püha Vaimu kui eluandvat vett neile, kes temasse usuvad.

Koos: *Täname sind vee eest, mis meid elus hoiab.*

Ja saada meile oma Püha Vaim.

Tänu sulle, kallis Jumal, et õnnistad meid veega, eluga ja oma Püha Vaimuga. **Aamen**

J3 Voolav vesi

Eesmärk: mõelda Jeesuse sõnade peale

Tegevus: pildi maalimine

Abivahendid: paksem A4 formaadis paber või õhuke kaart, sinine värv, kauss veega

- Anna igale lapsele paksem paber või kaart. Kasta see veekaussi, seejärel lase 5-6 tilka värvi sellele kukkuda. Värvil tilgad valguvad laiale. Mida vedelam on värv ja märjem on paber seda kaugemale värvil tilgad liiguvad.
- Laske piltidel kuivada.
- Tegevuse lõpetuseks palu lastel oma paberitele kirjutada piiblisalm

Jeesus ütles: „Kes usub minusse, nagu ütleb Kiri, selle ihust voolavad elava vee jõed.” Jh 7:38

Voldi lind pooleks ja
kinnita teine osa nii,
et vahele jääks
0,5 cm tühimik

Võta suur nõel ja
jame niit, mille ühte
otsa tee sõlm.
Torka nõelga läbi A
ja siis torka uuesti
alla tagasi läbi B
ning siis läbi C. Lase
niit lõdvemaks A ja
B vahel ning pane
niit ümber selle.

